A RÁKÓCZI-KŐ

„Azon olvasóink, a kiknek alkalmuk volt a bécsi I. nemzetközi vadászati kiállítást meg-látogatni, örömmel és hazafias büszkeséggel tapasztalhatták, — a mit különben a külföldiek is elismernek, — hogy a kiállítás magyar osztálya aratta az elsőség babérijait minden téren. Osztatlan elismerésben és bámulatban részesültek a magyar vadászkastélyban elhelyezett ezrekre rúgó értékes tárgyak, valamint ezeknek szakszerű ós Ízléses elhelyezése. Mind-ezekről már másutt is igen sok szó esett. De a magyar vadászati pavilon látogatóinak figyelmét talán elkerülte a nagy sokaságban egy kis aquarell, melyet nem annyira művészeti értéke, mint inkább vadászati és történelmi jelentősége hozott a nemzetközi kiállításra. E kis képre, mely egy fiatal főúri művésznő kezétől származik, akarjuk itt fölhívni olvasóink figyelmét; az aquarell, a melyről itt szó van, a regéczi uradalom erdejében lévő Rákóczi-kőt ábrázolja.

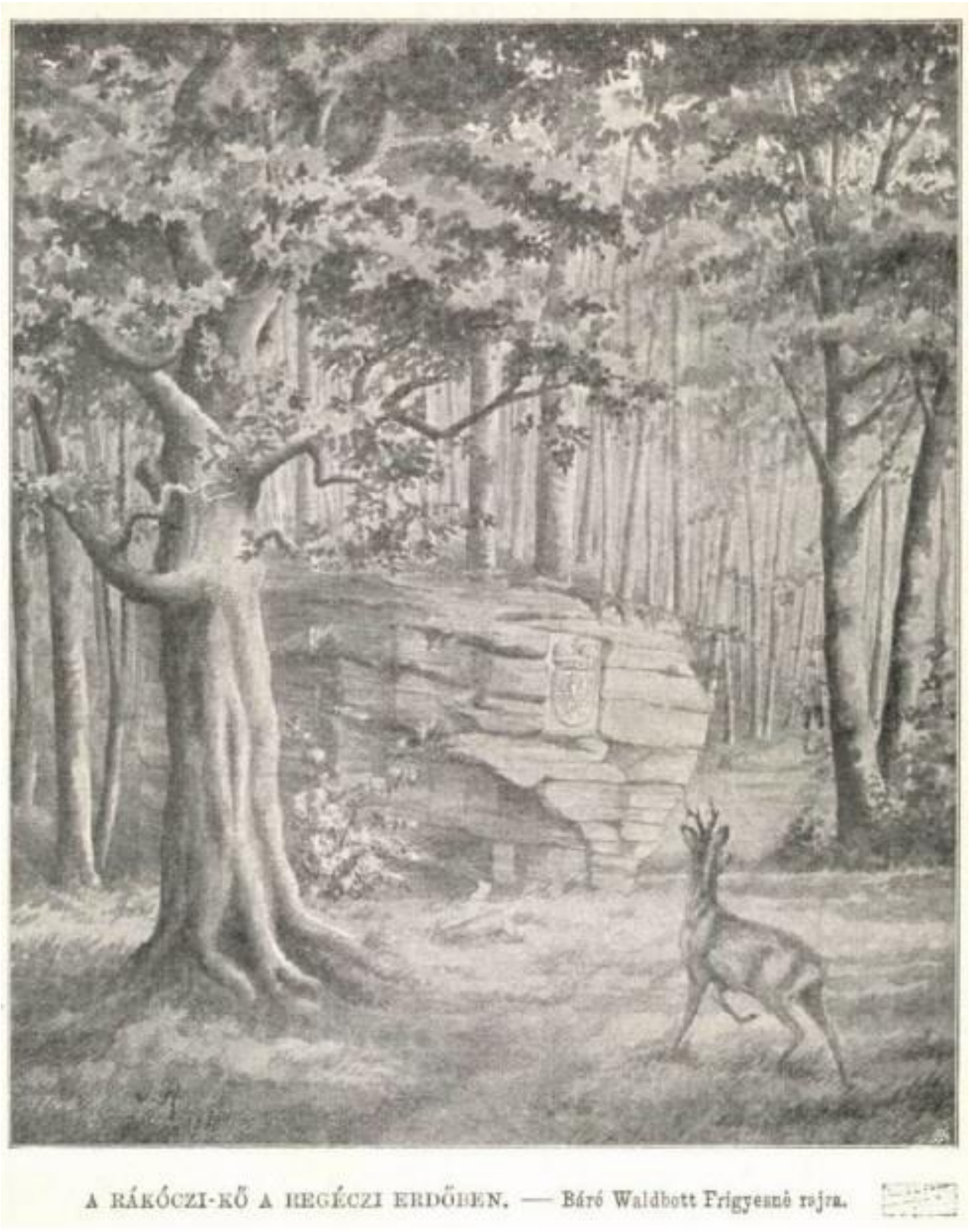
Thaly Kálmán nagybecsű műveiből, valamint a felvidék népies tradíciójából egyaránt ismeretes, hogy II. Rákóczi Ferencz nem csak vitéz harcos, hanem egyúttal szenvedélyes vadász is volt. Szabad idejében szívesen menekült súlyos gondjai elől az erdőségek illatos, csöndes magányába, és ilyenkor napokig járta be egy-két hűséges kísérőjével a végtelen őserdőket s nemes szenvedélytől buzdítva űzte a szarvast és a vadkant. Udvari ünnepélyek alkalmával gyakran nagyszabású haj tó vadászatokra hívta meg előkelő vendégeit, s ilyenkor teljes számmal vonult föl a külön erre a célra szervezett vadásztestőrség s az egyéb nagy-számú vadászati személyzet. Történelmi adataink tanúsága szerint az ilyen vadászatok leggyakrabban a regéczi uradalom erdeiben tartattak meg, a melyek a sárospataki várból könnyen voltak elérhetők, és a melyek gazdag vadállományukkal mindenkor a legjobb eredménnyel kecsegtettek. Ezen erdőségben, a romba dőlt büszke regéczi vártól talán egy óra járásra hatalmas eruptiv szikla emelkedik, melyet a nép szája Rákóczikő-nek nevezett el, emlékül a nagy fejedelem fényes ünnepi vadászataira. Mivel az említett terület még manapság is a fővad legkedveltebb tartózkodási helyei közé tartozik, arra lehet következtetni, hogy ez a szikla volt a fejedelem kedvencz vadászhelye is, s talán itt gyülekeztek a nagyúri vendégek, a midőn eredményes vadászat után kedélyes lakomára, víg poharazásra sereglettek a háziúr köré s tüzes tokaji borral éltették nemes fejedelmüket.

A midőn 1906-ban hazahoztuk a száműzött fejedelem hamvait s országos gyászünnepségek keretében hazai földön örök pihenőre tettük, a regéczi vár mai ura, báró Waldbott Frigyes föltette magában, hogy ő is emel emléket a felvidék egykori urának, még pedig egy múlhatatlan emléket messze kint a végtelen erdőségek hallgatag szentélyében. Hófehér carrarai márványból készíttetett egy 35 x 50 cm nagyságú emléktáblát, mely plasztikus faragásban mutatja a Rákóczi czímert fejedelmi koronával ékesítve. Ezen márványkövet minden fölirat mellőzésével beillesztették a Rákóczikő-nek nevezett szikla oldalába, s most ott díszeleg szerény emlékül azon a helyen, a hol a bal-sorstól oly keményen sújtott fejedelmünk vigaszt talált komor gondjaiban s nemes örömet a vadászat gyönyörében. Mivel pedig a Rákóczikő oly messze fekszik minden lakott helytől, s csak igen kevés embernek lesz alkalma azt meglátogatni, a regéczi uradalom mai ura legalább képben akarta a nyilvánosság elé hozni a Rákóczinak állított emlékét. Az ő kívánságára leánya, Hesslowa báróné, szül. Waldbott Ilona bárónő, két igen sikerült aquarel festményt készített a történelmi jellegű szikláról, a melyek egyike jelenleg a bécsi vadászati kiállítás magyar pavilonjának lépcsőházát díszíti. A kiállítás bezárta után pedig átveszi a m. kir. mezőgazdasági múzeum, melynek vadászati osztályában méltó helyre fog találni. A második példányt pedig Waldbott báró a kassai Rákóczi- Múzeumnak adományozta, hogy ott kiegészítője legyen a Rákóczira emlékeztető tárgyak

Forrás: Vasárnapi Ujság, 57. évf., 34. sz. (1910. augusztus 21.), [709-713. old.]. – Arcanum Újságok, hozzáférés dátuma: 2026.09.13. – Közzétette: Verbovszki Dániel helytörténeti kutató (Háromhuta), 2026.10.19.

sorozatának, s emlékeztesse Rákóczi Ferencz tisztelőit azon magányos sziklára, mely egy idegen származású, de tiszta magyar érzelmü főúr Rákóczi iránt érzett kegyeletéből ott áll a regéczi erdőben múlhatatlan csöndes emlékül a magyar szabadság egykori dicső előharcosára.”

Tima József

A RÁKÓCZI-KŐ A REGÉCZI ERDŐBEN. — Báró Waldbott Frigyesné rajza.

Forrás: Vasárnapi Ujság, 57. évf., 34. sz. (1910. augusztus 21.), [709-713. old.]. – Arcanum Újságok, hozzáférés dátuma: 2026.09.13. – Közzétette: Verbovszki Dániel helytörténeti kutató (Háromhuta), 2026.10.19.